

13. Търново. Църквата „Св. Богородица“ (1842—1844), напълно разрушена при земетресението 1913 г. — западна фасада
(реконструкция: Леон Филипов — гр. Търново, септ. 1951 г.)

странствата, като много уместно е използувал за целта балдахинови и кръстати сводове както в откритата галерия, така и в самите хотелски стаи.

ЦЪРКВАТА „СВ. СПАС“ („ВЪЗНЕСЕНИЕ“) В ТЪРНОВО (обр. 30, табл. IX—X, 1)

Разположена е на скалата на Халладжи-баир наблизо до новия турски конак, 250 крачки западно от църквата „Св. Богородица“ и източно от „Св. Константин и Елена“.

Църквата „Св. Спас“ е трикорабна базилика с размери 27,80/12,20 м. Освен същинската църква, олтара и артиката под потона се е намирала крипта (гробница) с вход откъм южното църковно лице. Сградата е зидана с ломен камък; отвън църквата е измазана с оранжевочервена варова мазилка. Камъните са фигуриани с варов разтвор. В нея интересен беше главният дъгов корниз на източното и западно лице. Кривата, в която се извиваше този корниз, представляваше двойната фичевска кобилица. От всички останали страни църквата беше опасана с интересен дъгов корниз върху трапецовидни пиластри от тухли, измазани с варова мазилка. Църквата нямаше нито кубета, нито камбанария. Интерес представляваше също и галерията (женското отделение), която имаше барокова линия.

Църквата „Св. Спас“ е строена през 1862—1863 г. От земетръса през 1913 г. горната ѝ част беше разрушена. Върху стърчащите ѝ външни зидове е поставен дървен покрив. Отвътре е измазана и е приспособена в салон за сказки и събрания.

ОСМОСТРАННАТА ЧЕШМА В ДВОРА НА СОКОЛСКИЯ МАНАСТИР

(обр. 31—34, табл. XV, 1)

Соколският манастир лежи в северните гористи поли на Габровския балкан. Разположен е на 1500 м височина от морското равнище в сред сливак и буйни планински води. В сред двора му стърчи осмостранна чешма, която има форма, прилична на църковно кубе. Чешмата е строена от майстор Никола Фичев през 1865 г. по времето на Митхад паша. Тя е правена от бигор, ваден от околността на манастира, зидан на варов разтвор.

СЪБОРНАТА ЦЪРКВА „СВ. ТРОИЦА“ В ГР. СВИЩОВ

(обр. 33, 34, 36, табл. XVIII—XXIII)

Според историята на гр. Свищов преди 1865 г. свищовци от долната махала замислили със средства, събиранни или които трябвало да бъдат събрани от старите църкви